

Erfaringer med «miljøbitumen»

NABin 2023

Bjørn Ove Lerfald / (Geir Lange)

Agenda

- 01   Utvikling - tilbakeblikk
- 02   Bruksområder og egenskaper
- 03   Observasjoner
- 04   Oppsummering

01

Utvikling - tilbakeblikk

Utvikling av nye produkter

Hensyn som må ivaretas

HMS

EPA Positions Paper on Secondary Materials

Sirkularitet

Kan gjenbrukes

Levetid - Funksjonalitet

Veidekkes Miljøasfalt

Historien om en tilnærmet strømlinjeformet innovasjon

Labskala

Pilotskala

Fullskala

Miljøpris

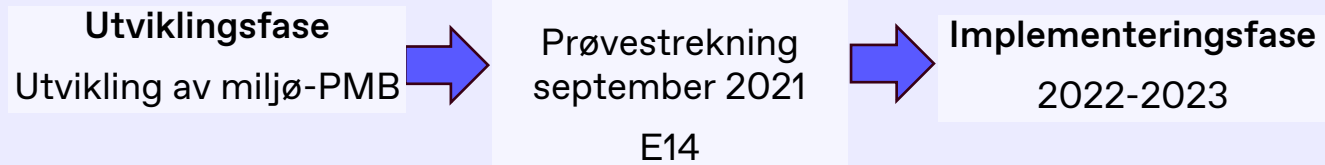
Veidekkes Miljøasfalt

Videreutvikling

Prosjektmål

Kvalifisere biotilsetning som delvis erstatning for fossilt bitumen for bruk i asfaltmasse for høytrafikkert vei

Prosjektstatus:

02

Bruksområder og egenskaper

Veidekkes Miljøasfalt for lavtrafikkert vei

Bindemiddelegenskaper

Egenskap	Krav N-200 160/220	Status krav N-200 Miljøbitumen
Originalt bindemiddel		
Penetrasjon (1/10 mm)	160-220	✓
Mykningspunkt (°C)	35-43	✓
Fraas bruddpunkt (°C)	≤-15	✓
Korttidsaldret bindemiddel		
Masseendring (%)	≤±1.0	✓
Gjenværende penetrasjon (%)	≥37	✓
Økning i mykningspunkt (°C)	≤11	✓

Oppfyller krav i HB N200

Veidekkes Miljøasfalt for lavtrafikkert vei

Asfaltegenskaper

Testresultater Agb11 –Veidekke Miljøbitumen mot ref. 160/220

Egenskap	Test	Endring av testresultat 160/220 vs. Miljøbitumen
Sporutvikling	Total deformasjon, WheelTrack	-15%
Sporutvikling	WTS verdi, WheelTrack	-25%
Mekanisk styrke	Indirekte strekkstyrke	OK – samsvarende egenskaper
Vannfølsomhet	ITSR	OK – samsvarende egenskaper
Vannfølsomhet	Fryse-tine forsøk	OK – samsvarende egenskaper

Veidekke Miljøbitumen som tilfredsstillter krav til 160/220 fungerer godt i testet asfaltmasse (Agb11)

Bedre bestandighet med miljøasfalt (?)

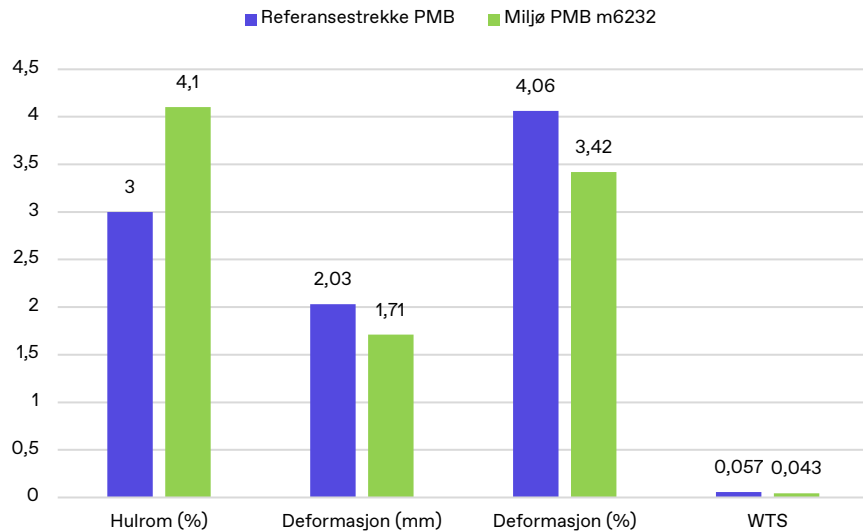
Egenskap	Test	Endring av testresultat 160/220 vs. Miljøbitumen
Sporutvikling	Total deformasjon, <u>WheelTrack</u>	-15%
Sporutvikling	WTS verdi, <u>WheelTrack</u>	-25%

Prøvestrekning Veidekke Miljø-PMB

Asfalt masseprøver vei

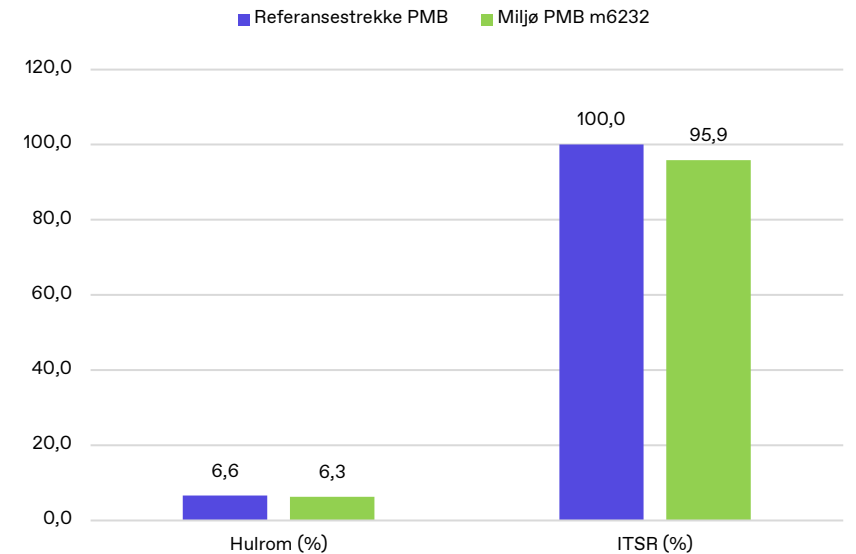
Wheeltrack

Oppsummert:

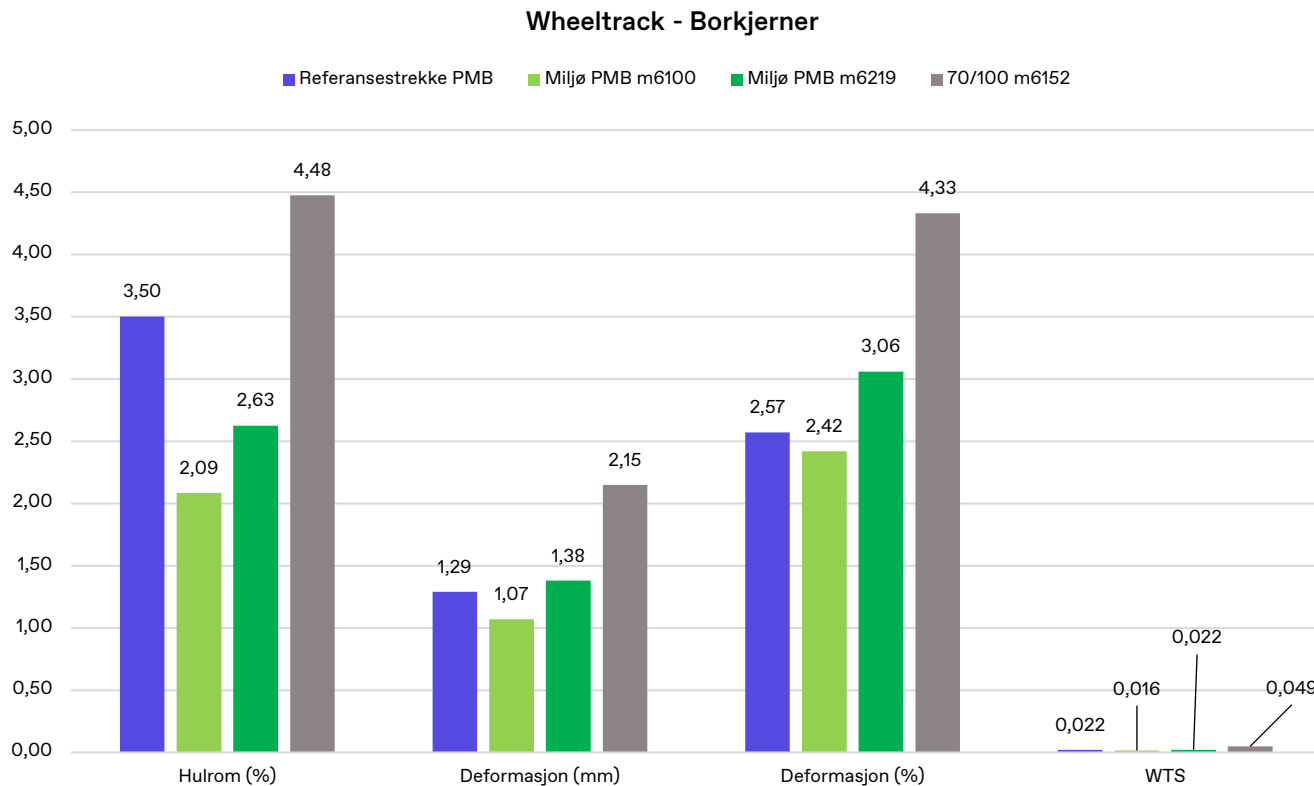
- Miljø-PMB gir bedre deformasjonsmotstand enn ordinær PMB
- Ubetydelig lavere ITSR-verdi for miljø-PMB enn ordinær PMB

ITSR

Prøvestrekning Veidekke Miljø-PMB

Asfalt - Borkjerner

Oppsummert:

- Miljø-PMB gir lik deformasjonsmotstand som ordinær PMB
- 70/100 har betydelig dårligere deformasjonsmotstand

Dypstabilisering ved bruk av alternative tilsetninger

Mål og resultat

Prosjektmål

Kvalifisere alternative tilsetninger ved dypstabilisering som delvis eller full erstatning for fossilt bitumen for bruk ved forsterkning av veg ved dypstabilisering.

Prosjektresultat

Bruk av en plantebasert og fornybar olje som har bedre egenskaper enn bitumen og som samtidig reduserer behovet for bruk av vedheftningsmidler. **HMS effekt!**

Miljøvennlig tilsetning ved dypstabilisering utviklet på Veidekkes Kompetansesenter for asfalt

03

Observasjoner

Hva er status på prøvestrekninger?

2020 - Agb 11 med Miljøbitumen

2021 - Ska 16 med Modifisert Miljøbitumen

Agb 11 Fv 700 Meldal

Bakgrunn

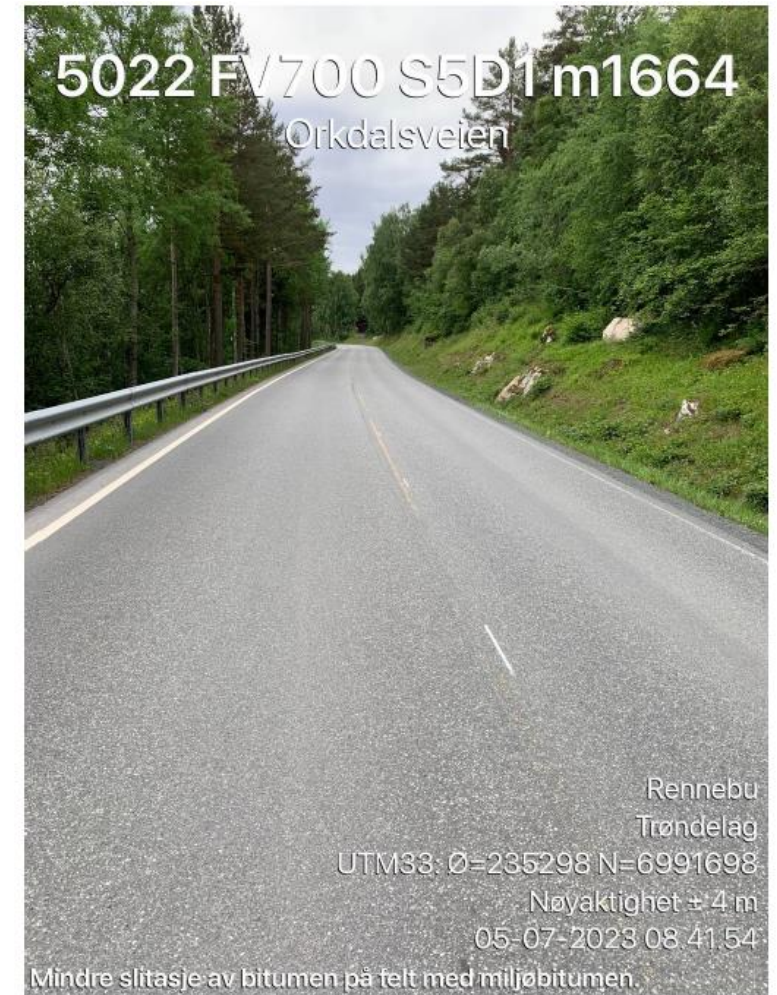
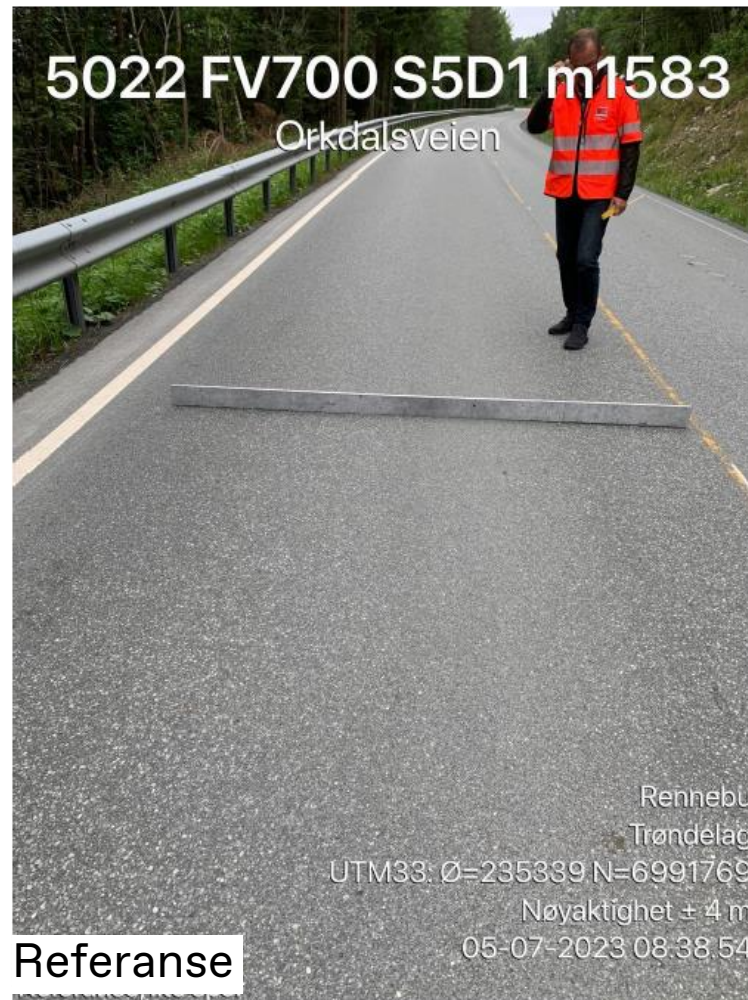
Hensikten med prosjektet «Miljøasfalt FV700» var å utvikle et miljøvennlig bitumen med lavere CO₂ avtrykk.

Dette ble utført ved å erstatte deler av fossilt bindemiddel med biobasert olje.

Bindemiddelet blir kalt miljøbitumen, mens den ferdige asfaltmassen blir kalt Veidekkes Miljøasfalt.

Agb 11 Fv 700 Meldal

Observasjoner 2023

Agb 11 Fv 700 Meldal

Oppsummering

- Dekkevariantene ligger meget godt med liten slitasje og sporutvikling. Visuelt synes det som at det er noe mindre slitasje av bitumen fra overflaten (spesielt mellom hjulspor) for miljøasfalten.

FAKTA

VEIDEKKES MILJØASFALT

Positive miljøeffekter

- Opp mot 40 % total reduksjon i CO₂-utslipp for produksjon og utlegging av asfalt
- Opp mot 95 % reduksjon i CO₂-avtrykk for råvarene i asfaltmassen
- Den nøyaktige miljøeffekten avhenger av bindemiddelttype, bindemiddelinhold og asfaltkvalitet

Status

- Første prøvestrekning med Miljøasfalt på FV 700 i Trøndelag lagt i oktober 2020 (Agb11 med 160/220)
- Miljøasfalt kan leveres med bindemiddelkvalitetene 70/100, 160/220 og etter hvert polymermodifisert bindemiddel (PMB)

Asfaltkvalitet

- Erfaringer så langt: Bedre bestandighet enn tradisjonell asfaltmasse
- Like tett og fin overflate som ved bruk av tradisjonelt bitumen
- Annerledes lukt – oppleves som et naturprodukt

Kontaktpersoner

Morten A. Aspnes
Regionleder
Tlf.: 920 29 290
morten.aspnes@veidekke.no

Anne Karin Johannessen
Miljøleder
Tlf.: 928 45 873
anne.karin.johannessen@veidekke.no

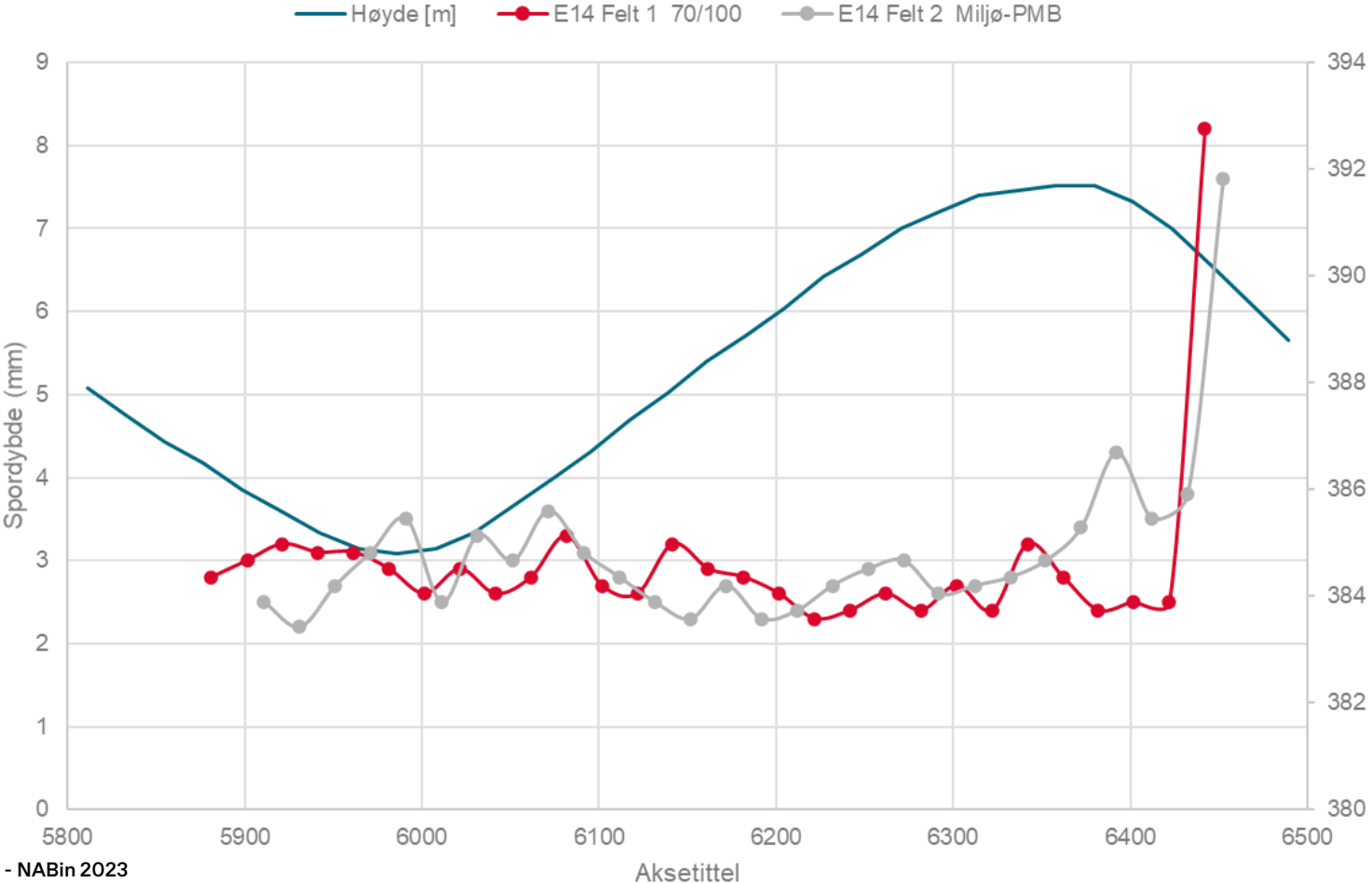
Geir Lange
Leder store prosjekter
Tlf.: 901 24 032
geir.lange@veidekke.no

Se tv-innslag om miljøasfalt
[på NRK her.](#)

PmmB Ev 14

Observasjoner – spor høsten 2021

Ev 14

70/100

PmmB

PmB

PmmB Ev 14

Vurdering/oppsummering 2023

Alle dekkevarianter ligger meget godt med liten slitasje og sporutvikling.

Visuelt synes det som at det ikke er forskjeller på disse dekkene, overflaten ser lik ut og mørtelmengden ser også helt lik ut på alle varianter.

Dette er en Ska 16 resept så den ser naturlig litt grov ut i overflaten, men kan ikke observere steinslipp på noen av dekkene.

FAKTA

VEIDEKKE MODIFISERTE MILJØASFALT

Positive miljøeffekter

- Opp mot 60 % reduksjon i CO₂-avtrykk for råvarene i asfaltmassen
- Den nøyaktige miljøeffekten avhenger av bindemiddeltipe, bindemiddelinhold og asfaltkvalitet

Status

- Teststrekning med miljøasfalt for høytrafikkert vei med PMMB (PolymerModifisert MiljøBitumen) legges september 2021

Bruksområder

- Høytrafikkert vei

Asfaltkvalitet

- Erfaringer så langt: Tilsvarende lav sporutvikling som tradisjonell modifisert asfaltmasse
- Like tett og fin overflate som ved bruk av tradisjonelt modifisert bitumen
- Annerledes lukt – oppleves som et naturprodukt

Kontaktpersoner

Rolf Mikal Leknes
Regionsleder
Tlf.: 982 96 890
rolf.leknes@veidekke.no

Morten A. Aspnes
Regionsleder
Tlf.: 920 29 290
morten.aspnes@veidekke.no

Ellen Undseth
Regionsleder
Tlf.: 951 43 780
ellen.undseth@veidekke.no

Geir Lange
Leder store prosjekter
Tlf.: 901 24 032
geir.lange@veidekke.no

04

Oppsummering

Erfaringer så langt

- Veidekkes Miljøasfalt kan benyttes i ulike bitumenkvaliteter.
- Veidekkes Miljøasfalt synes å ha minst like gode egenskaper som sammenlignbare tradisjonelle asfalttyper.
- Indikasjon på at amintilsetninger kan reduseres ved dypstabilisering – behov kan dokumenteres ved proporsjonering.
- Mange ulike «miljøprodukter»/ Biotilsetninger på markedet – ulike egenskaper i asfaltmassen.
- Ofte økte kostnader ved bruk av «miljøprodukter».
- Kan ikke alltid bruke tradisjonelle testmetoder.
- Nye materialer til bruk i asfalt – begrenset tilgang.

Husk EAPA/Eurobitume «E&E Congress 2024»